

Ministerieel besluit houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare architectenwoningen in West-Vlaanderen

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006 en 28 juni 2007,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:
 - als monument:
 Architectenwoning van Georges Vandebussche van het Tieltsse architectenbureau Konstrukto met oprijlaan en tuin, gelegen te Tielt (Tielt), Kerkebosstraat 2;
 bekend ten kadaster:
 Tielt, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 1216, 1217, 1218B, 1218C.

2° Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:
 - als monument:
 Eigen woning van architect Peter Callebout (1916-1970) op omliggend duinenperceel, gebouwd in 1956 in de SIMLI-wijk te Nieuwpoort-Bad, gelegen te Nieuwpoort (Nieuwpoort), Mosweg 7;
 bekend ten kadaster:
 Nieuwpoort, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 472D10, 472M10.

3° Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Architectenwoning van architect Axel Ghysaert, gelegen te Brugge (Sint-Kruis), Doolhofweg 7;

bekend ten kadaster:

Brugge, 19e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 298A, 299A, 301D, 302N, 302R, 302S, 302T, 322L² (DEEL), 322R, 322R², 322V, 322X.

4° Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Architectenwoning van Marc Dessauvage, gelegen te Zedelgem (Loppem), Bronnendreef 7;

bekend ten kadaster:

Zedelgem, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s) 388F.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Voor de architectenwoning van Georges Vandenbussche van het Tieltse architectenbureau Konstrukto met inbegrip van de oprijlaan en de tuin :

De **artistieke** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als geslaagd totaalconcept van woning, interieur en tuin met hoge aandacht voor ruimte- en lichtbeleving, exemplarisch binnen het oeuvre van het Tieltse architectenbureau Konstrukto (1953-1996) dat een innoverende stijl ontwikkelt bij de bouw van vrijstaande eengezinswoningen en daardoor bijdraagt aan het vooruitstrevende architectuurlandschap na de Tweede Wereldoorlog in Vlaanderen
- Als woning die door planconcept, vormgeving en materiaalgebruik op uitgesproken wijze getuigt van de moderne architecturale principes die het ontwerp bureau hanteert en waarbij een maximale integratie in het landschap de gewenste leefkwaliteit en balans tussen privacy en openheid garandeert

De **historische**, in casu de **architectuurhistorische** waarde, wordt als volgt omschreven :

- Als eigen woning van architect Georges Vandenbussche (°1929) ontworpen in 1964 als persoonlijke bijdrage aan de ontwikkeling van de typologie en de vormtaal van de naoorlogse woningbouw, meer bepaald van de vrijstaande eengezinswoning
- Als representatief voorbeeld van rationele en pragmatische architectuur gekenmerkt door een complexloze en heldere vormtaal, open planopbouw, sober materiaal- (baksteen, glas, hout) en kleurgebruik
- Als illustratie van de architectonische vormgeving en het materiaalgebruik kenmerkend voor de creaties van het architectenbureau Konstrukto, m.n. platte bedaking, witgeschilderde bakstenen buiten- en binnenwanden, zichtbare draagstructuren, weglaten van overbodige decoratie, evenwichtige verhouding van gesloten en open oppervlakken met o.m. gevelhoge glaspartijen voor een optimale relatie binnen - buiten, consequent patroongebruik bij afmetingen en hoogtelijnen en een doorgedreven zin voor detail en totaalconcept cf. o.m. het maatmeubilair en de geïntegreerde verlichting

- Als een kwalitatief ontwerp dat getuigt van een luxueuze soberheid die het comfort en de leefkwaliteit van de bewoners centraal stelt, cf. de grote ruimtebeleving (halfhoge afscheidingswanden, weglaten van binnendeuren) en de uitgesproken lichtwerking (grote glaspartijen, patio's, luifels, indirect kunstlicht), en dat tevens grote aandacht heeft voor duurzaamheid en economische aspecten (isolatie, geen ongebruikte ruimtes)
- Als intact bewaard totaalconcept met de omliggende tuin die ontworpen is als verderzetting van het omliggende rurale landschap waarin de uitgekende inplanting van de woning zowel intimiteit als openheid oproept

De **sociaal-culturele** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als kwalitatief en representatief voorbeeld van de belangrijke evolutie op vlak van het individuele wonen in de tweede helft van de 20ste eeuw ten gevolge van de nieuwe maatschappelijke, sociale en economische ontwikkelingen
- Als functioneel en doordacht planconcept met aandacht voor privacy, licht, ruimte, comfort en duurzaamheid waarbij de leefkwaliteit van de bewoners centraal staat
- Als blikvanger voor toekomstige opdrachtgevers en uithangbord van de innoverende en progressieve stijl die een beginnend architectenbureau aanwendt voor de bouw van eengezinswoningen met de kenmerkende vormtaal die tot hun handelsmerk zal uitgroeien in het naoorlogse Vlaamse architectuurlandschap

Voor de architectenwoning van Peter Callebout met omliggende tuin met behouden duinenreliëf :

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde exemplarisch binnen het oeuvre van architect Peter Callebout (1916-1970), kenmerkend voor zijn innoverende stijl en als kern van de moderne SIMLI-verkaveling te Nieuwpoort.
- Als zijnde de bouwkundige uiting van de opvattingen van de architect: een woning waarbij de zuiverheid van het planconcept primeert op het comfort en waarin zijn filosofie vrijuit wordt gemanifesteerd.
- Als zijnde een totaalconcept van uitgepuurde ruimtes op minimalistisch grondplan met dito aankleding en sobere vormgeving, tegelijk een combinatie van eenvoud en complexiteit die zich uit in een diversiteit van de verschillende gevels.
- Als zijnde de uitdrukking van de visie dat leven en werk elkaar overlappen, waarbij de leefruimte en de werkruimte zich situeren op dezelfde plaats: waar de creativiteit van de ontwerper vormt krijgt.

De **historische waarde**, in casu **architectuurhistorische waarde**, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde de eigen woning uit 1956 van architect Peter Callebout, die als belangrijkste realisatie in de Nieuwpoortse SIMLI-wijk het uithangbord en visitekaartje vormde voor zijn innoverende stijl van unifamiliale woningen, en die zowel door zijn traditionele als internationale invloeden als een zeldzaam kwalitatief voorbeeld van het Belgische naoorlogse bouwen in de jaren 1950 een belangrijke persoonlijke bijdrage vormt aan de 20ste-eeuwse architectuurgeschiedenis.

- Als zijnde een perfect in het bestaande duinenlandschap geïntegreerde woning, voor deze specifieke plaats ontworpen met respect voor het aanwezige reliëf, vegetatie en landschap, waarbij zowel woning als tuin authentiek en gaaf bewaard zijn.
- Als zijnde een representatief voorbeeld van Callebouts conceptuele architectuur, gekenmerkt door een complexloze en heldere vormtaal, open planopbouw met functionele indeling en scheiding leefgedeelte-dienstvertrekken, uitgepuurde binnenruimtes, sobere traditionele en plaatselijke materialen- (baksteen, glas, hout) en kleurgebruik.
- Als zijnde een laboratorium voor nieuwe ideeën waaraan de architect als in een ontwerpproces zelf voortdurend aanpassingen en veranderingen aanbracht gedurende de relatief korte periode dat hij er leefde en werkte (1956-1969).

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde de spil van de SIMLI-wijk te Nieuwpoort-Bad, een zeldzaam voorbeeld van een modernistische verkaveling aan de Belgische kust in de jaren 1950.
- Als zijnde de creatie van een eigenzinnig ontwerper die zich toespitste op kleinschalige opdrachten en die zo als architect een unieke positie heeft ingenomen in de kantlijn van de naoorlogse geschiedenis van de Belgische architectuur.

Voor de architectenwoning van architect Axel Ghysaert, met inbegrip van de parktuin en de spiegelsculptuur :

De **artistieke waarde** wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een zeer opmerkelijke creatie binnen het Vlaamse, modernistische architectuurlandschap van de jaren 1960, ontworpen door architect Axel Ghysaert op een door hem speciaal uitgezocht en volledig tot parktuin aangelegd terrein.
- Als geslaagd totaalconcept van woning, interieur en parktuin met quasi "obsessionele" aandacht voor de natuurintegratie. In het interieur zijn de eettafel als omgekeerde kegel en het glazen rookkanaal in de zithoek door de architect ontworpen.

De **historische, in casu de architectuurhistorische waarde,** wordt als volgt omschreven :

- Als eigen woning van architect Axel Ghysaert (°1933), ontworpen in 1967 en getuigend van het ideeëngoed van de architect waarin het zichtbaar laten van constructie en materialen, de overzichtelijkheid van het plan, een contrastrijk kleurgebuik (licht-donker), een grote lichtinval, het verstoppert van utilitaire zaken achter wanden om zo een ruimte (leegte ?) te creëren, en de permanente verbondenheid met de natuur centraal staan.
- Als zijnde een uitgekend ontwerp, waarbij de woning is ingeplant op een specifieke locatie in een aangelegde parktuin en gericht naar een uitzonderlijk fraai bewaard, open meersenlandschap. De woning zelf is niet alleen doordrongen van dat omliggende landschap maar ook van de "drang" tot integratie met de natuur, wat hier binnen Ghysaerts oeuvre een hoogtepunt kent in het openschuivende koepelplafond van de patio. De aangewende spiegels op verschillende binnenwanden en -deuren zorgen bovendien voor een extra weerspiegeling van die omgeving.

- Als zijnde een voorbeeld van het streven naar zuiverheid en eenvoud van vormen en materialen. Het doorgedreven zuivere planconcept is opgebouwd rond een module van een koepel van de patio. De aangewende materialen (o.m. kurk, hout en glas) en kleuren zijn bewust sober gehouden.
- Als zijnde een voorbeeld van een woning en woonomgeving doordrongen van natuurlijk licht en waar licht (en ook de warmte ervan) op alle mogelijke manieren wordt binnengebracht (glazen (binnen)wanden, koepels, zenitale verlichting), gereflecteerd (spiegelwanden) en gefragmenteerd (spiegelsculptuur).

De **sociaal-culturele** waarde wordt als volgt omschreven :

- Als uitzonderlijk voorbeeld van een doordacht ontwerp uit de jaren 1960 waarbij - in tegenstelling tot tijdgenoten bij wie een groeiende belangstelling ontstaat voor het comfortabele wonen - keuken en badkamer volledig ondergeschikt zijn aan het ruimtelijke. Alle keuken- en bergruimte zijn geïntegreerd in en achter wanden en deuren. De woning is een mooie getuige van het experimenteren en verdoordrijven van het concept "wonen" tot een uniek, persoonlijk resultaat.
- Als zijnde een uitzonderlijk voorbeeld van een woning die de architect bouwt voor zichzelf en waarin hij dus zijn eigen ideeën (in dit geval op vrij eccentricke wijze) kon manifesteren. Het vormt daarmee de meest zuivere vertaling van het eigenwijze ideeëngoed van de architect.

Voor de architectenwoning van Marc Dessauvage :

De **artistieke** waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde getuige van het oeuvre van architect Marc Dessauvage (1931-1984), in 1981 bekroond met de *Architectuurprijs Cembureau* uitgereikt door het Verbond van de Cementnijverheid (België) en van de Europese Vereniging voor Cement.

De **historische** waarde, in casu **architectuurhistorische** waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een belangrijk voorbeeld van jonge bouwkunst en met name van residentiële architectuur uit de jaren 1970 gebouwd in een verkaveling in een bosrijke omgeving.
- Als zijnde representatief voor de reeks woningen waarbij de architect na een organische benadering van de architectuur vanaf ca. 1965 een meer formele vormtaal bij de z.g. 'Palladiaanse' woningen hanteert.
- Als zijnde een zuivere vertaling van de inspiratie van de architect gezien het hier om zijn eigen woning gaat en hij dus ten aanzien van derden geen concessies hoefde te doen.
- Als zijnde een voorbeeld van de z.g. 'romaanse' vormtaal van Marc Dessauvage getypeerd door afwisseling van massieve muren en intense lichtinval.
- Als zijnde representatief voor de indeling van de ruimte waarbij door openheid en gebruik van een modulair systeem gebaseerd op het vierkant een gevoel van grote ruimtelijkheid is gekomen.
- Als zijnde een voorbeeld van materiaalgebruik uit die periode getypeerd door het onverhuld laten van beton.

- Als zijnde een voorbeeld van interactie tussen huis en omgeving waarbij hij bij het ontwerp rekening houdt met de waterrijke en beboste omgeving. Zodoende bepaalt het omgevende groen mee de uitstraling van de woning en wordt de tuin in dezelfde geest aangelegd.
- Als zijnde representatief voor de binnenrichting waarbij de natte cel zich aan de noordkant bevindt en de leefruimtes aan de zonnkant zijn georiënteerd.

De **sociaal-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde de residentiële woning die de architect Marc Dessauvage voor zichzelf en zijn familie bouwt en waar hij de filosofie kenmerkend voor zijn andere architectuur vrijuit kon manifesteren.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel, 24 SEP. 2007

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN